

налост или учебна инвалидност, е дълбоко дискриминационен. Необходимо е в кратки срокове тези процеси на социално изключване да бъдат преустановени.

3. Прояви на расизъм в класната стая.

Много и най-разнообразни са начините, по които ромските деца са подлагани на деградиращо и унизително третиране в училище. Негативните нагласи на учители и съученици са един от факторите, които допринасят за непосещаване на училище от ромските деца. Необходимо е Министерството на образованието и науката да развива програми по етническа толерантност за работата с учителите. На всички равнища на учебния процес следва да се организира обучение за противодействие срещу проявите на расизъм в училище. Необходимо е това обучение да обхваща учители, родители и ученици. Расистките постъпки в класната стая трябва да бъдат санкционирани.

4. Не се изучава майчин ромски език в училище.

Изучаването на майчиния език е основно човешко право. То е гарантирано от Конституцията на Република България. По отношение на ромите обаче това право по редица обективни и субективни причини не се осъществява.

5. Дефицит от кадри с университетско образование.

Дългогодишната политика на сегрегация на ромите в училище и на лишаването им от възможност да получат средно образование, равностойно по качество и конкурентност на образованието на останалите граждани, е довело до липсата на висококвалифицирани специалисти в различни професии сред ромската общност. Минимален е процентът на ромите с висше и полувисше образование. За да се преодолеят тези негативни последици от дискриминацията на ромите в сферата на образованието, е необходимо съзидателна система за стимулиране на кандидатстване на ромите във висшите училища чрез подготвителни курсове за кандидат-студенти от ромски произход. Наложително е да се активизира информирането в ромската среда за възможностите за обучение във ВУ.

6. Ниска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми.

Поради големия процент на непостъпващи и отпадащи от училище ромски деца през последните дванадесет години, голям процент от ромското население е практически неграмотно и неквалифицирано и поради това не е конкурентноспособно на пазара на труда. Съвместно с Министерството на труда и социалната политика е необходимо да се предприемат сериозни мерки за ограмотяване и квалификация на възрастното ромско население.

Общи стратегически задачи за всички етнически малцинства

1. Създаване на Консултативен съвет по образованието на децата и учениците от малцинствените етнически общности като постоянно действащ междуведомствен държавно-обществен орган на експертно равнище. Неговата цел е да работи в следните насоки:
  - » създаване и реализиране на национална образователна стратегия за интеграция на учениците от малцинствените етнически общности;
  - » предлагане на конкретни мерки за десегрегация на училищата по ромските квартали и осъществяване на най-безболезнена интеграция на ромските деца сред българските им връстници;
  - » разработване и предлагане на конкретна образователна политика за обогатяване на учебни-те програми с познания за традиционните етнически общности у нас;
  - » координация на образователните усилия в тези насоки с неправителствения сектор;
  - » създаване на банка от информация за национално значими образователни инициативи на НСО и други ведомства.
2. Създаване на специализиран фонд „Равен достъп до качествено образование“ и привличане на финансови средства чрез проекти за грантове от Световната банка, Европейския съюз, фондация „Отворено общество“ и други финансово институции за:
  - » подобряване на училищната база на интегрираните училища;
  - » създаване на възможности за допълнителна специализирана квалификация на учителите;